

Naturvernforbundet
Rogaland

Naturvernforbundet i Rogaland
Org.nr. 971 339 993

Stavanger 4. sept. 2026

NVE

nve@nve.no

Fråsegn saksnr. 202320330

Uttalelse til høring av justert søknad for nye kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget

Vi, Naturvernforbundet i Rogaland, viser til Justert søknad om kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget med høringsfrist 20.09.2026. Her er våre innspill til den justerte søknaden:

Vi ser det som positivt at Novle 2 pumpekraftverk tas ut av utbyggingsløsningen, som betyr at det ikke lenger søkes om et nytt pumpekraftverk mellom Votna og Valldalsmagasinet. Det er likevel grunn til å påpeke at Votna fortsatt vil få skadelige variasjoner som følge av pumpekraftstasjonen i Røldalsvatnet. Derfor vil de nye planene uansett medføre en forringing av dagens situasjon. Røldalsvatnet vil være utsatt for hyppigere og verre vannstandsendringer enn før med mindre det pålegges fornuftige og ikke skadelige variasjoner, altså forbedringer i forhold til før.

Naturvernforbundet har tidligere uttalt at omsøkt pumpekraftverk mellom Holmavatnet og Kvanndalsfoss ikke bør bygges av hensyn til villrein og vernebestemmelser. I justert søknad foreslås det et funksjonsbasert manøvreringsregime for Holmavatnet, med restriksjoner på pumping i nærmere definert periode vinterstid. Lyse Kraft opplyser at det ikke skal være pumping til Holmavatnet i perioder der de naturgitte forholdene ligger til rette for islegging. Denne vurderingen, som skal bygge på temperatur, vind, hydrologiske observasjoner og tilgjengelige prognoser, synes å være vanskelig og mangler et godt erfaringsgrunnlag. Her trengs det i så fall omfattende kunnskapsoppdatering før dette settes i verk.

Når kaldt vann fra høyfjellet blir tappet gjennom tuneller til lavereliggende vann vil temperaturen i det nedre synke litt. Men fortsatt vil temperaturen være høyere enn i det øvre magasinet som i neste omgang får tilført det tempererte vannet.

Hva skjer da med islegging på høyfjellet som allerede er negativt påvirket av tapping? Isen vil bli enda mer ustadig på grunn av fylling og tapping i flere gjentatte sekvenser. I tillegg vil høyere vanntemperatur akselerere problemet, og kan gi omveltning i vannmassen.

På grunn av klimaendringene er ikke værforholdene som før, og med et ustabilt klima kan det fort bli vanskelig å avgjøre i praksis når det skal pumpes eller ikke. Skal det bli forbedringer for villreinen, må reguleringen minskes både i nivåer og frekvens istedenfor det motsatte som planene tegner til.

Vannføring og miljømål

Minstevannføring for bekker og elveløp er ikke med i bildet denne gangen heller. Det ville vært en miljøforbedring, og burde vært del av den justerte søknaden. To unntak er i planene fortsatt, og det er kraftverket på Nordmark som skal slippe ut ca 2 m/s vann til den flate delen av Roaldkvamsåa og ut i Suldalsvatnet. Det hevdes at en liten kraftstasjon i Roaldkvam skal forbedre miljøet der. Men det blir feil temperatur-regime i ellevannet med iskald høyfjellstemperatur om sommeren og unaturlig høy temperatur om vinteren. Det vil slå ut negativt for fisken og maten dens, som naturlig skal være stabilisert på det motsatte temperaturregimet. Vassdragsreguleringer har, som i Suldal, hatt negativ påvirkning på mange stammer av storørret, og det anbefales derfor minstevannføring som et av de viktigste tiltakene for å styrke truede bestander.

Vi mener at den justerte søknaden må inneholde en redegjørelse for alle arter i og i forbindelse med vassdraget, som insekter både på land og i vannstrengen. Det biologiske mangfoldet vedrørende vannstrengene burde vært undersøkt grundig av en uavhengig biolog. Kantvegetasjonen langs vassdrag har mange svært viktige funksjoner, som rensing av vann, flomdemping, rekreasjonsområder, og som skjulested for fisk, insekter, fugler og andre vannlevende arter. Hyppige variasjoner med store vannstandsendringer gir dårlige leveforhold for vannplanter og andre arter i strandsonen som danner et grunnlag for resten av økosystemet. Lyse Krafts ønske om effektkjøring vil ha negative konsekvenser for vassdragets kantsoner og disse effektene er fortsatt ikke godt nok utredet og beskrevet i søknaden.

Lyse Kraft DA må derfor vurdere det biologiske mangfoldet i vassdragene som er omfattet av reguleringsanleggene. Det bør også settes miljømål for alle disse små og store vassdragene.

For en slik omfattende utbygging i et allerede presset område er det nødvendig med bredere og systematisk kartlegging av naturen over flere år, for å få et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. I dag er ikke kunnskapsgrunnlaget for dette utbyggingsprosjektet godt nok samlet sett.

Konklusjon

Vi kan ikke se at de foreslåtte justeringene i søknaden fra Lyse Kraft fører til større endringer i de samlede konsekvensene for vestre og østre vassdrag i forhold til den omsøkte løsningen

fra 2023. Vi kan heller ikke se at den justerte utbyggingsløsningen samlet sett gir særlig bedre ivaretagelse av hensynet til villreinen eller reduserer prosjektets samlede inngrepsomfang i større grad. Den samlede belastningen av de omsøkte tiltakene for opprustning og utvidelse av Røldal-Suldal bør både sees i forhold til eksisterende belastninger, men også i forhold til andre planer om tiltak i andre deler av villreinområdet.

Det omsøkte tiltaket må fortsatt anses å være i strid med verneformål og nasjonale forvaltningsstrategier for bevaring av villreinen. Det tas ikke nok hensyn til den økte belastningen på naturen i konsesjonsområdet, og den justerte søknaden gir i minimal grad svar på de utfordringene som må løses for å hindre at de negative konsekvensene av utbyggingsplanene blir for store.

Med hilsen

Erik Hammer
styreleder i Naturvernforbundet i Rogaland

Rune Folkvord, saksbehandler
medlem av vassdragsutvalget i Naturvernforbundet

Gaute Henriksen
fylkessekretær
Naturvernforbundet i Rogaland